

16.09.2019

Asia/15

§ 617

V 25.9.2019, Valtuutettu Mari Holopaisen aloite kirjaston perustamisesta Kalasatamaan

HEL 2019-002608 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerä, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Holopainen ja 21 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ryhtyy suunnittelemaan Kalasatamaan perustettavaa kirjastoa. Yhtenä mahdollisena sijaintina tarkastellaan kauppakeskus Rediä.

Kaupunginhallitus viittaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoon ja toteaa, että uuden kirjaston avaaminen Kalasatamassa ei ole mahdollista kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nykyisen budjettiraamin puitteissa ilman palveluverkon uudelleentarkastelua.

Kaupungin kirjastojen palveluverkon uudelleentarkastelu käynnistyy sen jälkeen, kun selvitys kulttuurin ja vapaa-ajan olosuhteiden suunnitteluperiaatteista on valmistunut. Selvitys antaa käsityksen kaupungin kirjastoverkon saavutettavuudesta ja luo pohjan kirjastoverkon jatkokehittämiselle koko kaupungissa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on

16.09.2019

lausunnossaan todennut, että toimiala sitoutuu selvittämään Kalasataman kirjastopalvelujen järjestämistä kun olosuhdetyön perusteella on ensin saatu käsitys koko kirjastoverkon saavutettavuudesta.

Helsingin kaupunginkirjaston palveluverkko muodostuu 37 kirjastosta. Verkkoa täydentää mm. kaksi lasten kirjastoautoa ja kotikirjasto. Verkko on rakentunut 160 vuoden ajan ja siinä peilautuu eri aikakaudet. Omista taloista (Rikhardinkatu, Kallio, Töölö) on hakeuduttu kulttuuritalokokonaisuuteen (Itäkeskus, Malmi, Kannelmäki, Vuosaari), koulujen yhteyteen (Etelä-Haaga, Suutarila, Puistola, Malminkartano, Pukinmäki) ja yhteistyöhön eri kirjastosektoreiden kanssa (Arabianranta, Viikki). Laajasaloon on viime vuoden lopussa avattu ensimmäinen kauppakeskikirjasto. Myös keskustakirjasto Oodi muutti kaupungin kirjastojen palveluverkkoa merkittävästi.

Kartalta katsoen verkko näyttää tasaiselta, mutta käytännössä kaikkien kirjastojen sijainti ei ole paras mahdollinen. Kalasataman alueelle ei aikanaan ole varattu tilaa kirjastolle, koska arkkitehtonisesti merkittävä Vallilan kirjasto sijaitsee niin lähellä. Kirjaston palveluverkkoa ajatellen Vallilan kirjaston sijainti Kalasataman tiiviiksi rakennetulla alueella olisi optimaalinen. Nyt lähikirjastoon pääsy edellyttää kalasatamalaisilta reipasta kävelylenkkiä tai parin pysäkin bussimatkaa. Palveluverkon kehittämisessä on tärkeää sijoittaa kirjastot siten että ne ovat hyvin joukko- liikenteellä saavutettavissa ja asiointireittien varrella.

Osallistuvan budjetoinnin prosessissa on ehdotettu luku- ja kirjastonurkkausta Redin Vapaakaupungin tiloihin. Kirjastopalvelun tuottaminen uudella itsepalveluun ja yhteisiin tiloihin perustuvalla konseptilla olisi yksi mahdollisuus tuoda kirjasto lähemmäksi Kalasataman asukkaita. Osallistuvan budjetoinnin rahoitus on kuitenkin projektiluontoinen eikä sillä voida rahoittaa pysyvää kirjastotoimintaa.

Itsenäisen uuden tilan, joko kaupungin omistaman tai ulkopuoliselta vuokratun, varaaminen kirjastopalvelulle edellyttäisi sen perustamis- ja ylläpitorahoituksen varaamista budjettiin.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.09.2019 § 575

HEL 2019-002608 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

09.09.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Kaisa Hernbergin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 21.05.2019 § 98

HEL 2019-002608 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on aloitteen tekijöiden kanssa samaa mieltä lähikirjastojen merkityksestä. Tärkeää palveluverkon kehittämisessä on sijoittaa kirjastot siten että ne ovat hyvin joukkoliikenteellä saavutettavissa ja asiointireittien varrella. Samalla lautakunta toteaa, että uuden kirjaston avaaminen Kalasatamassa ei ole mahdollista toimialan nykyisen budjettiraamin puitteissa ilman palveluverkon uudelleentarkastelua.

Palveluverkon uudelleentarkastelu käynnistyy sen jälkeen, kun lautakunnan päätöksen (19.6.2018, §132) mukaan käynnistetty selvitys kulttuurin ja vapaa-ajan olosuhteiden suunnitteluperiaatteista on valmistunut. Mainittu selvitys antaa käsityksen kaupungin kirjastoverkon saavutettavuudesta ja luo pohjan kirjastoverkon jatkokehittämiselle koko kaupungissa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala sitoutuu selvittämään Kalasataman kirjastopalvelujen järjestämistä, kun on saatu ensin kulttuurin ja vapaa-ajan olosuhdetyön perusteella käsitys koko kirjastoverkon saavutettavuudesta.

Arjessa läsnä oleva kirjastoverkko toteuttaa Helsingin kaupungin strategiaa 2017–2021 tarjoamalla asukaslähtöisiä matalan kynnyksen palveluja tasavertaisia mahdollisuuksia taaten, syrjäytymistä ja segregatiota ehkäisten.

Tärkeää palveluverkon kehittämisessä on sijoittaa kirjastot siten että ne ovat hyvin joukkoliikenteellä saavutettavissa ja asiointireittien varrella.

Helsingin kaupunginkirjaston palveluverkko muodostuu 37 kirjastosta. Verkkoa täydentää hakeutuvat kirjastopalvelut johon kuuluu mm kaksi lasten kirjastoautoa ja kotikirjasto. Verkko on rakentunut 160 vuoden ajan ja siinä peilautuu eri aikakaudet. Omista taloista (Rikhardinkatu, Kallio, Töölö) on hakeuduttu kulttuuritalokokonaisuuteen (Itäkeskus, Malmi, Kannelmäki, Vuosaari), koulun vanaveteen (Etelä-Haaga, Suutarila, Puistola, Malminkartano, Pukinmäki), eri kirjastosektoreiden kanssa yhteistyöhön (Arabianranta, Viikki). Ensimmäinen kauppakeskikirjasto on viime vuoden lopussa avattu Laajasalon kirjasto. Palveluverkkoa radikaalimmin muutti keskustakirjasto Oodi.

Kartalta katsoen verkko näyttää tasaiselta, käytännössä kaikkien kirjastojen sijainti ei ole paras mahdollinen. Kalasataman alueelle ei aikoinaan ole varattu tilaa kirjastolle, perusteluna on ollut lähituntumassa sijaitseva arkkitehtonisesti merkittävä arkkitehti Juha Leiviskän suunnittelema Vallilan kirjasto (1991). Kirjaston palveluverkkoa ajatellen Vallilan kirjaston sijainti Kalasataman tiiviiksi rakennetulla alueella olisi optimaalinen. Nyt lähikirjastoon pääsy edellyttää kalasatamalaisilta reipasta kävelylenkkiä tai parin pysäkin bussimatkaa.

Osallistuvan budjetoinnin prosessissa on ehdotettu luku- ja kirjastonurkkausta Redin Vapaakaupungin tiloihin. Kirjastopalvelun tuottaminen uudella konseptilla joka perustuisi itsepalveluun ja yhteisiin tiloihin olisi yksi mahdollisuus tuoda kirjasto lähemmäksi Kalasataman asukkaita. Osallistuvan budjetoinnin rahoitus on kuitenkin projektiluontoinen eikä sillä voida rahoittaa pysyvää kirjastotoimintaa.

Itsenäisen uuden tilan (joko kaupungin omistaman tai ulkopuoliselta vuokratun) varaaminen kirjastopalvelulle edellyttäisi että budjettiin varattaisiin sille niin perustamis- kuin ylläpitorahoitus.

Käsittely

21.05.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että lausuntoon lisätään seuraava kohta uudeksi toiseksi kappaleeksi:

Palveluverkon uudelleentarkastelu käynnistyy sen jälkeen, kun lautakunnan päätöksen (19.6.2018, §132) mukaan käynnistetty selvitys kulttuurin ja vapaa-ajan olosuhteiden suunnitteluperiaatteista on valmistunut. Mainittu selvitys antaa käsityksen kaupungin kirjastoverkon saavutettavuudesta ja luo pohjan kirjastoverkon jatkokehittämiselle koko kaupungissa.

Lautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: Lisätään lausuntoon:

Lautakunta katsoo, että kirjastopalveluiden tulee laajentua kasvavan kaupungin mukana.

Sami Muttilaisen vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Päivi Meros: Lisätään lausuntoon:

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala sitoutuu selvittämään Kalasataman kirjastopalvelujen järjestämistä, kun on saatu ensin kulttuurin ja vapaa-ajan olosuhtedtyön perusteella käsitys koko kirjastoverkon saavutettavuudesta.

Lautakunta hyväksyi Päivi Meroksen vastaehdotuksen yksimielisesti.

07.05.2019 Pöydälle

Esittelijä

kirjastopalvelujen johtaja
Katri Vääntinen

Lisätiedot

Saara Ihamäki, aluekirjastopalvelujen johtaja, puhelin: 310 85503
saara.ihamaki(a)hel.fi